

plaatsen. den Bosch, Breda. Nijmegen (Ubbergen, Beek), Harderwijk. Utrecht, Amersfoort. Franeker, Leeuwarden, Wolvega, Schiermonnikoog, Ameland. Terschelling, Texel, Wieringen, Kennemerland, Haarlem, Amsterdam. Noordwijk, Noordwijkerhout, Katwijk, Leiderdorp, Scheveningen, 's Gravesande, Wassenaar. Walcheren, Zuid-Beveland, Zeeuwsch Vlaanderen.

A. Cerefolium Hoffm. Meest verwilderd Aan heggen enz. bij moestuinen. St. Pietersberg. Nijmegen (Beek, Hees), Wageningen, Apeldoorn (Broekland), Harderwijk. Utrecht, Bunnik. Deventer. Haarlem, Amsterdam. Leiden, Leiderdorp, den Haag, Naaldwijk. Zuid Beveland, Hoek.

37 Chaerophyllum.

C. temulum L. Aan heggen onder kreupelhout. Vrij algemeen en bijna overal aangetroffen. Niet bekend van Groningen, uit Friesland alleen van Leeuwarden, ook niet van de Noordzee-eilanden.

C. bulbosum L. Alleen bekend van de Ooische waard bij Nijmegen en van Oost-Voorne.

38 Myrrhis.

M. odorata Scop. Thomaswaard bij Werkendam. Dieren, Brummen, Keppel, Laag Soeren.

39 Conium.

C. maculatum L. Aan dijken, wegen en op ruwe steenachtige plaatsen. St-Pietersberg, Gulpen, Valkenburg, Sittard, Beek, Elsloo. 's-Bosch, Breda. Nijmegen (Ubbergen, Beek, Lent, Weurt, Beuningen, Winsen) Wageningen, Harderwijk (zeldz.). Nijkerk. Utrecht. Wijhe, Kampen, Gramsbergen, Ane, Steenwijk, Steenwijkerwold. Meppel, Koevorden, Sleen, Odoorn. Ameland, Schiermonnikoog. Texel, Vlieland, Amsterdam. Leiden, Monster, Wassenaar, Brielle. Walcheren, Z.-Beveland, Hoek, Axel.

40 Coriandrum.

C. sativum L. Verwilderd. Overveensche weg bij Haarlem.
H. HEUKELS.

Vragen en Korte Mededeelingen.

Zou het mogelijk wezen?

Iedere liefhebberij-studie heeft naast haar aangename zijde een niet minder donkere, en bij geen enkele studie, geloof ik, is die zijde zwarter dan bij de studie der natuur. Ieder kind of jongmensch, met wat aangeboren gevoel voor 't schoone en aanleg tot goed waarnemen begint met een welgevalligen blik te slaan op de natuur, op de planten met hare wonderlijke mooie bloempjes, op de insecten, vooral de kevers, vlinders en libellen; wanneer de jongens en meisjes, wat ouder en weetgieriger geworden, ze een weinig hebben leeren kennen, al die interessante schepselen dan begint het verlangen naar studie te komen, naar weten, begrijpen en onthouden van de personen in die eigen-ontdekte tooverwereld, waar ook gewerkt, zwaar en hard gewerkt moet worden, waar naast arbeidzame individuen, luie gevonden worden, waar strijd en vrede, vrijheid en dienstbaarheid even goed te vinden zijn als in de mensche-lijke samenleving, dan gevoelt zoo menigeen een verlangen in zich ontwaken, een natuurlijk verlangen, om altijd dicht bij zich te hebben, wat men heeft leeren waardeeren en liefhebben en velen van die velen beginnen te verzamelen. Dit schijnt een vloek te zijn die op ons menschen rust. Maar wanneer dit bij elke studie een noodzakelijkheid is, waarom zoude onze studie, de belangrijkste natuurstudie, hierop dan een uitzondering maken?

Is de verzameling goed aangelegd, heeft ze een zekere wetenschappelijke waarde, dan kan die vloek zelfs een zegen worden. Voor ons evenwel moet het dan ook niet een enkel „hebben” zijn, gelijk een kind zich dit denkt, wanneer het de handjes uitsteekt naar een blinkend voorwerp, neen onze verzameling zij een supplement van het boek der natuur, van dat boek, waarin we voor alles moeten lezen, dat we als de bron moeten beschouwen voor onze natuurkundige studiën; want studeeren moeten we naast het verzamelen, anders is het maar beter er mede uit te scheiden.

Naast dat boek der natuur komen dan de wetenschappelijke boeken en de omgang met personen, even als wij liefhebbers. Deze twee laatste bronnen missen evenwel zoo velen, en voor hen, wordt het *dieren dooden zonder doel*, of, al is 't al met een doel, dan toch zeker meestal zonder hoop dat ooit verwezelijkt te zien, dus zonder nut. Dat mag niet langer.

Naar aanleiding hiervan wenschte ik wel te vragen: zou het mogelijk wezen, hierin verandering te brengen? Mij dunk van Ja. Wanneer wij de handen ineen slaan, wij, de pas beginnende verzamelaars, wij die elkander weliswaar niet kennen, maar die hetzelfde bloempje, kevertje of vlindertje zoeken, die één zijn in ons streven, maar helaas zoo verspreid. De handen ineen, er is zoo weinig toe noodig. Laten wij Amsterdammers het voorbeeld geven, anderen zullen volgen. Allen die in Amsterdam wonen en

aan deze oproeping willen gehoor geven, allen die een clubje zouden willen vormen ter bereiking van ons doel, onderling elkanders belangen te bevorderen, kunnen zich tot ondergeteekende wenden. *Wel te verstaan zij alleen, voor wie het ernst is.* Want al is de natuurstudie maar een liefhebberij, 't moet toch ernst zijn; zij die het anders opvatten behooren in het clubje, gelijk ik het mij voorstel, niet thuis. Jongere jongens zijn niet uitgesloten, integendeel, maar „ernstig meenen” is hoofdvereischte. Zijn wij eenigen bijeen, dan kunnen we alle verder te maken bepalingen nader bespreken. Nogmaals de handen ineen, een weinig goeden wil en we doen een hoogst verdienstelijk werk. Gedurende de avonduren ben ik gaarne te spreken. Nu niet gaan denken: ik zal maar niet gaan, misschien ben ik wel de eerste, neen; daarvan is geen sprake in dit geval, de eerste toont de meeste liefhebberij en geeft het meeste blijk de goede zaak te willen bevorderen en steunen. Mochten sommigen tegen mij opzien, zeggen „we durven niet, die mijnheer is zoo geleerd, zooveel ouder dan wij,” dan mogen zij hierbij weten, dat ik eveneens een pasbeginnende ben, en nog op-lange-na niet oud.

J. M. VAN WATERSCHOOT VAN DER GRACHT,
Heerengracht 280.

Een Schoolherbarium.

Op geëerd verzoek van den heer Dr. J. C. Costerus, directeur der H. B. S. met 5-jarigen cursus te Amsterdam, hebben wij, voor 't meerendeel leerlingen van H. B. S. en Gymnasium, besloten, een herbarium aan te leggen voor genoemde school. Daarmede beginnen wij a.s. jaar. Wij kunnen dit natuurlijk niet zonder hulp van anderen doen, en daarom verzoeken wij beleefd of hij, die planten vindt, waarvan hij meent of weet, dat zij om Amsterdam niet voorkomen, die ons, gedroogd of levend wil sturen. Verzendkosten worden natuurlijk vergoed.

Hopend dat velen aan ons verzoek voldoen,

namens de vereeniging *Minerva*.

J. P. GREVEN.

Het adres is: P. v. GENDEREN STORT,
Brederodestraat 2, Amsterdam.

Sepp.

De Heer W. Warnsinck te Arnhem, Rijnkade 92 schrijft ons naar aanleiding van de vraag van den Heer H. J. Smid te Meeden in de vorige aflevering, dat hij in 't bezit is van een volledige Sepp (8 deelen, Oude Serie en 4 deelen van de 2de). Aan 't verkoopen denkt de heer Warnsinck natuurlijk niet; en op zijn vraag of wij hem raden het werk ter leen te zenden, zouden wij niet gaarne met „ja” willen